

stik om aandelige og sædelige Forhold etc., saa haabede han, at de skulde holde sammen til at faa en Lov, der stærkede mere disse Bestemmelser, Paragraffen i Udvalgets foreløbige Betænkning som Tillæg til denne Lov. Saa fik vi det samme om igen, og det høre vi jo jævnlig som Forsikringer om den følgende Lovgivning ligesom i andre Forslag. Nu er der ikke andet for end at give Ministeren en meget almindelig vidtgaende administrativ Myndighed, og skulde han saa have mere, holde vi, som have givet ham det, nok sammen til at give ham mere. F. Eks. med Økstaten. Jeg synes, det tyder paa, at det er lidt farligt. — Jeg vilde hellere haft en noget længere Tid til at drøfte dette Spørgsmaal; thi der ligger noget bag ved, som jeg ikke synes om. Jeg kan heller ikke sige, at den taltaler mig den Betragtning om Statistiken her. Der er lidt Bismag af den af Finansministeren forkastede Paragraf her, naar de tale om „Folkets aandelige og sædelige Tilstand samt materielle Vilkaar, dels i Almindelighed, dels mere specielt og særlig for enkelte Samfundsklassers — f. Eks. Arbejdernes — Vedkommende“. Naa, de ville nok forsikre om, at det skal forstås i en ganske uskyldig Mening, men det har ingen Betydning, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgtreds (Gad) har givet Forsikring om, naar han samtidig siger, at han ikke veed, om han kommer til at udføre Loven eller ej, og selv om han kommer til at sætte den i Anvendelse i de første Aaringer, varer det ikke længe, og den ærede Ordfører følger jo ikke med Loven op i Statistisk Bureau — eller maaste han gør det — saa han kan garantere os en fremtidig fornuftig Anvendelse af disse gaadefulde Udtryk. Det forekommer mig saa, at det amerikanske Stykke Lov, som det ærede Medlem oplyste os om, dog i Virkeligheden var mere sammentrængt og fornuftigt. Saa vil jeg sige, at § 4, hvorfor de ville give denne overordentlige Forøgelse, er jo ikke saa ny for Statistisk Bureau. Det maa absolut være fejl, naar man paastaar, at det danske Statistiske Bureau, der i de senere Aar har faaet betydelige, atter og atter fornyede Bevillinger til Udvidelse af sit Arbejde, skulde være fremmed for Socialstatistik, Industristatistik, Fiskeristatistik. Hvorfor ikke Søfartsstatistik ogsaa? Man taler om Handelsstatistik, Omfætning af Varer o. s. v. — hvorfor ikke Omfætning i Liv og Død af Sømænd? En Søfartsstatistik mangler jeg, og jeg tror, den ærede Ordfører eller de ærede Medlemmer, der ere Ledere eller Ordførere i denne Sag, og som hægge to ho paa Der,

ville have særlig Trang til at faa en Søfartsstatistik med ind ogsaa. Men det er jo en ren Misforstaaelse, at Statistisk Bureau kan sige: vi ere fremmede for disse Forhold, det er en Paragraf, der skal begrunde en saadan Udvidelse, det er en helt ny Ting. Det er aldeles ikke rigtigt. Naar Statistisk Bureau skal skaffe disse Oplysninger om, hvem og hvor mange der nære sig af Fiskeri, hvem og hvor mange der nære sig af Søfart, hvem og hvor mange der i forskellige Stillinger, Hovedpersoner, Bipersoner, Medhjælpere, Kvinder og Mænd nære sig ej blot af Landbrug af forskjellig Art, men ogsaa i forskellige Næringsveje, Bagere o. s. v., saa have de Brug for saa mange Henvendelser, saa mange Spørgsmaal, at nogle Kubrikker paa et saadant Skema ikke kunne fyldestgøre, hvad de saa til efter § 4. Man maa ikke komme her og sige, at det er helt nye, store Opgaver, som vi ikke kende til, et Land, som vi ikke have færdeses paa før. Nej, det er et Tillæg til det nuværende, men ikke saaledes noget nyt. Det kan gerne være, at Statistisk Bureau har begrænset sig endel; men derfor er der jo ogsaa meget Misnøje med det, baade med dets Arbejdes Omfang og ogsaa med den Tid, inden hvilken det kommer frem. Det have vi set offentligt fremsat paa nationaløkonomiske Møder, ogsaa skandinaviske, saa det er jo ikke fremmed for os. Jeg tør ikke dømme om det, men jeg kan godt forstaa det. Det maa vi da heller ikke glemme, at naar vi have 2 Embedsmænd i Statistisk Bureau, og den ene, i Følge sit Valg til Rigsdagsmand, har Pligter at påse, som optage hele vor Tid, saa har jeg ikke samtidig hørt noget om, at der er nogen konstitueret af Finansministeren som Chef for Statistisk Bureau. Alle Embedsmænd uden for Kjøbenhavn undtagen de militære — dem have de nok af til at forsette og erstatte med — maa i saadanne Tilfælde have een konstitueret paa egen Regning. Ganste vist, for en Amtmand konstitueres en Exam. juris., men konstitueres skulde de; kun i Kjøbenhavn aldrig. Der er stor Forskel paa det. Jeg siger det ikke til Forklejnelse, men til Bedømmelse af denne Sag her. Jeg er ikke med paa den nye Vej, at gaa saa glubst frem, heller ikke, naar man blot nævner Ordet Arbejdere i et Citra i en Paragraf. Den Arbejdervenlighed holder sig ikke i Længden. Jeg vil derfor sige, at jeg finder Mindretallets Stilling fornuftig. Mindretallet er ikke imod en virkelig begrænset Udvidelse efter Tidens Trav af det statistiske Bureau, men det vil gaa erfaringsvis til Værts, idet det siger: Læg os en Plan over Udvidelsen af den Statistisk, S